

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

119. An Inquisitores teneantur dare filiis Hæreticorum ex bonis confiscatis
dotes, vel alia alimenta? Ex p. 4. tr. 8. res. 45.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

RESOL. CXVIII.

An Inquisitores possint punire filios hereticorum beneficiis obientis ante illorum hæresim?
Et an pœna supradictæ in superioribus Resolutionibus habeant locum etiam in filiis illegitimis, spurciis, vel adoptivis? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 76.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Tabiena ver. hæret. n. 6. Guttierrez in qq. canon. lib. 2. cap. ult. n. 38. & Castaldus tract. de Imper. q. 118. n. 13. Graffius in decis. lib. 2. cap. 11. num. 11. Geminianus in cap. ut commissi. §. privandi. de heret. in 6. n. 4. & ibi Domin. n. 4. Io. Monachus ante n. 1. Francus in cap. felicit. n. 6. de panis in 6. Flamin. de resignat. benef. lib. 3. q. 1. n. 34. Peregrin. de iure fisci lib. 3. tit. 10. n. 2. Garzias de benef. tom. 1. part. 11. cap. 10. n. 72. & seq. Decianus in tract. crim. lib. 5. c. 20. n. 5. & cap. 45. n. 6. Gundissalvus de heret. q. 23. n. 2. & alij penes ipsos. Vnde Inquisitores proferunt sententiam condemnantem hæreticos, & eorum filios, & efficientem eos inhabiles ad habendum, tenendum, & possidendum dignitates, beneficia, & officia, tam Ecclesiastica quàm secularia, quæ verba, ut patet, aptè quidem comprehendunt tam beneficia obtinenda, quam obientia.

2. Verùm contraria sententia est communis nempe Clericos privari, ob hæresim parentum ipso iure beneficiis obientis, postquam eorum parentes in hæresim incidierunt, non autem beneficiis acquisitis ante illorum hæresim, & ita tenet Zecchius in sum. tom. 1. tit. de fide, cap. 11. n. 16. Paramus de orig. Inquis. lib. 3. q. 8. n. 203. & seq. Toletus lib. 1. cap. 63. num. 4. Ledelma in summa tom. 2. tract. 1. cap. 6. concl. 17. diff. 2. Azor. tom. 1. lib. 8. cap. 13. q. 8. Suarez de fide disp. 24. sect. 3. num. 5. Clarus lib. 5. §. hæresis, n. 6. Otolora de nobil. p. 4. cap. 9. n. 9. Hojeda de incompatib. benef. cap. 13. n. 100. Simanca in cathol. instr. tit. 29. n. 20. & in encubr. tit. 63. num. 9. Sordus conf. 385. n. 5. & ita determinasse Clem. VIII. consultis Cardinalibus S. Officij testatur Anton. Ricciulli. de iure personarum, lib. 5. c. 19. in fine. Et ratio est, quia nullo iure habetur eos privari beneficiis obientis ante parentum hæresim: ergo hæc pœna sine textu expresso non est imponenda.

3. Ad sententiam verò, quam ferunt Inquisitores, respondeo illos in condemnandis hæreticis uti ea formula ordinaria, in qua nihil certi de hoc est statutum, nec voluerunt definire. Vnde remanet discutienda disputatio à Theologis & Iurisperitis.

4. Vide etiam circa præsentem questionem Ioan. Rojas singul. 24. & singul. 66. n. 3. Rebuffum in praxi de modis amittenda beneficia, n. 25. Repertor. Inquisit. ver. filij ver. nunc queritur. Majolum de irregul. lib. 5. c. 47. n. 6. Azevedum in recapit. lib. 8. tit. 3. leg. 1. n. 204. Covarr. lib. 2. var. cap. 8. n. 4. Pegnam in direct. part. 4. comment. 163.

5. Notandum est etiam hic obiter quodd non exigitur sententia condemnans parentes hæreticos, ut filij ac nepotes incurrant pœnas irregularitatis & inhabilitatis ad beneficia, sed satis est, si vel per evidentiam facti, vel per propriam confessionem parentum in iudicio constet parentes fuisse hæreticos, vel fautores, defensores, aut receptores hæreticorum. Et ita docet Sanctarell. de hæresi cap. 34. dub. 2. n. 13. Suarez de cens. disp. 43. sect. 3. n. 2. Saytus de cens. lib. 6. cap. 10. numer. 40. Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 27. n. 28. & alij.

6. Nota etiam quodd pœna supradictæ in superioribus resolutionibus habent locum etiam in filiis illegitimis & spurciis, ut docet Sordus conf. 386. n. 6. Io. Andreas in cap. statutum, de heret. in 6. n. 4. Ancharam. Tom. V.

n. 2. Francus n. 4. Geminianus n. 4. Snar. loc. cit. n. 11. Menochius de presumpt. lib. 5. presumpt. 33. num. 11. Graffius in decis. lib. 2. cap. 11. n. 19. & Ricciullus de iure personar. &c. lib. 5. cap. 30. ubi disputat quid dicendum de filiis adoptivis.

RESOL. CXIX.

An Inquisitores teneantur dare filiis hæreticorum ex bonis confiscatis dotes, vel alia alimenta? Ex part. 4. tr. 8. Ref. 45.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam tenet Torreblan. de Sup. hoc in magia lib. 3. c. 11. n. 46. & 47. Sord. conf. 386. n. 8. Plotus inter consilia criminalia, Ziletti lib. 1. consil. 130. n. 83. Socinus lib. 1. conf. 30. n. 3. & alij.

2. Verùm negativam opinionem docet Gabriel Quemada in qq. fiscalib. q. 24. n. 12. & Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. cap. 16. n. 26. ubi sic ait: Quando ob hæresim publicantur bona alicujus, non tenetur fiscus filios alere, sed omnia prorsus parentum bona publicantur, nullis alimentis reservatis, quod quidem ob hujus criminis atrocitatem iustissime fit. Nam etsi parentes adstringantur iure naturali ad filios alendos, non ob id impeditur quin illis integrum sit bona omnia hypothecæ alicui subijcere per contractum, ac sæpè à creditoribus omnia usantur, non deductis filiorum alimentis: ergo à fortiori id poterunt per delictum, prior enim obligatio ex propria parentum voluntate oritur, posterior verò ex legis præcepto, ob bonum commune, ut tam atrocis supplicij timore arceantur parentes ab hoc delicto patrandò. Ita Sanchez, & ante illum Doctores, quos ad facietatem adducit Antonius Ricciullus tr. de iure personar. lib. 5. cap. 40. n. 1. qui optimè hanc questionem pertractat, adi illum & non pigebit.

3. Non reticeam tamen hic adnotare, quod in nostra Hispania circa hoc observatur id, quod præcipitur in Instr. Hispal. quam affert Gabriel Quemada in qq. fiscalib. q. 24. n. 11. ubi sic habetur: [Si de los hereges quedaren algunos hijos o hijas de menor edad, que no sean casados los Inquisidores provean y den orden que los dichos huérfanos sean engomendados à personas honestas, y Christianos viejos Catholicos, & à personas Religiosas que los crien y sostengan.] Sic ibi. Vnde Pegna in direct. Inquis. part. 2. comment. 9. ita asserit, Inquisitores pueris, & puellis hæreticorum damnatorum providebunt ex misericordia, ita ut rationem habeant sexus, & ætatis, nam masculos jam corpore validos alicui arti mechanice jubeant adduci; feminas aliquibus honestis matronis assignabunt, ut eis famulentur, & ab eis in fide instruantur, cæteris quibus per ætatem, aut incommodam valedudinem laborare non licet, tenuia alimenta ex paternis bonis ex sola misericordia subministrabunt. Ita Pegna, & ante illum Simanca in Cathol. instr. tit. 29. num. 12.

RESOL. CXX.

An per fscum, & Inquisitores possint publicari bona Majoratus, & fideicommissi hæreticorum?
Et an durante vita possessoris, commoditates fructuum pertineant ad fscum, vel ad sequentes vocatos?
Et an veniat in confiscatione Majoratus, quando illius Inquisitor deliquit? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 60.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Azor. tom. 1. lib. 8. cap. 12. quæst. 13. & Simanca in cathol. instr. tit. 13. a num. 152. usque ad num. 273. Verùm adversus illos contrariam opinionem novissime docet Q9 2 Ferdinandus